

Cum a împărțit România în două modificarea Codului Fiscal din decembrie 2020

Adrian Vascu,
Senior Partner Veridio

Suntem la sfârșitul lunii martie, dată (n.r. la care a fost scris articolul care coincide cu primul termen de plată a impozitelor pe clădiri pentru anul în curs. Termenul nu a fost prorogată, la fel ca anul trecut, așa că toți cei care au avut de declarat noile valori impozabile pe bază de raport de evaluare ar fi trebuit să o facă până acum.

Printre aceștia se află în mod cert persoanele fizice care dețin clădiri nerezidențiale și care au solicitat raport de evaluare în urmă cu 5 ani.

O parte dintre persoanele juridice au fost și ele interesate de evitarea cotelor de impozitare majorate, dar modificările legislative de la sfârșitul anului 2020 efectuate prin Legea 296 au creat confuzie prin efectul greu de înțeles al modului de interpretare al acestora. Cu alte cu-

vinte, legea nu a fost aplicată unitar de toate primăriile din România. Unele au ales să aplice într-un fel, altele în altul.

Faptul că acest lucru a fost posibil, este evident deja. Întrebările mele sunt: au fost ambele abordări corecte? Se putea și așa, și așa? Dacă da, de ce mai avem nevoie de lege, dacă fiecare interpretează cum vrea și orice interpretare este considerată corectă?

Pe scurt, faptele au fost următoarele:

1. Până la modificarea Codului Fiscal promulgată de președintele României în data de 18 decembrie 2020 persoanele juridice realizau raport de evaluare a clădirilor în vederea impozitării, o dată la 3 ani.
2. Prin Legea 296 s-a aprobat ca perioada după care cota de impozitare să devină "penalizatoare" să fie de 5 ani și în cazul persoanelor juridice, similar cu prevederea existentă deja pentru persoanele fizice.
3. Efectul acestei prevederi era extrem de important, pentru că firmele care își realizaseră ultima evaluare în trimestrul 1 din 2018 și care, mergând pe regula veche urmau să solicite realizarea de rapoarte de evaluare la începutul anului 2021, aveau posibilitatea ca după noua lege să amâne evaluarea pentru anul 2023.
4. Folosind motive ținând exclusiv de interpretarea unor articole din Codul Fiscal, la sfârșitul anului 2020, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației publice pe site-ul propriu un tabel prin care anunță că articolul cu privire la evaluarea o dată la 5 ani pentru persoanele juridice va intra în vigoare la 1 iulie 2021 și nu la 1 ianuarie 2021, odată cu întreaga lege (vezi extras din tabelul publicat de mlpda).

5. Pe baza acestei informații, singura oficială la sfârșitul anului 2020, se putea înțelege atât de către contribuabili, cât și de către autoritățile locale și de către evaluatori, faptul că pentru anul 2021 nu s-a schimbat nimic față de anii anteriori, urmând ca noile reguli să intre în vigoare, practic, din anul 2022. De ce din anul 2022? Pentru că termenul de realizare a rapoartelor de evaluare fiind de regulă primul trimestru al anului, chiar dacă articolul de mai sus intră în vigoare la 1 iulie 2021, practic regula se aplică de la începutul anului următor.
6. Altfel spus, la data apariției acestui tabel, firmele care și-au făcut ultima evaluare pentru impozitare la începutul anului 2018 puteau să amâne pentru 2023. Firmele care au realizat ultima evaluare în anul 2019 nu vor mai fi supuse unor cote majorate în anul 2022, ci acest lucru se va întâmpla doar dacă nu vor realiza raportul de evaluare în anul 2024. Șamd.
7. La începutul anului 2021, însă, deși începuse perioada de depunere a rapoartelor de evaluare, o parte dintre primăriile din România nu au fost de acord cu interpretarea dată de Ministerul Dezvoltării și au transmis puncte de vedere către Ministerul de Finanțe în acest sens.
8. În urma acestor sesizări, Ministerul de Finanțe, prin Departamentul Juridic, a emis un punct de vedere elaborat, pe care l-a transmis Ministerului Dezvoltării și conform căruia, Legea 296 intra integral în vigoare la trei zile de la promulgare, adică la 1 ianuarie 2021, ceea ce, evident, anula punctul de vedere emis anterior și publicat în tabelul pe care l-am prezentat în extrasul de mai sus.

9. Acest punct de vedere, a ajuns și la multe dintre primăriile din România, care însă nu au avut o abordare unitară în aplicarea prevederilor sale. Astfel, unele primării nu au fost de acord cu opinia Ministerului de Finanțe, continuând să solicite contribuabililor depunerea rapoartelor de evaluare. Mai mult decât atât, au adresat întrebări Curții de Conturi privitor la această speță, dar de la care nu au primit răspunsuri până la acest moment.
10. S-a încercat, de fapt, obținerea unei opinii din partea Curții de Conturi, considerată un arbitru potrivit (pentru că printre atribuțiile sale se află și verificarea primăriilor privind modul de aplicare a legii) pentru a clarifica data intrării în vigoare a articolului cu pricina.
11. În paralel, ca urmare a punctului de vedere primit de la Ministerul de Finanțe, la sfârșitul lunii ianuarie 2021, pe site-ul Ministerului Dezvoltării a apărut acest comunicat:
12. Odată cu acest comunicat s-au aliniat practic cele două ministere și au căzut de acord, în timpul jocului, e adevărat, că

data intrării în vigoare este 1 ianuarie 2021, deci cei care ar fi "trebuit" să depună rapoarte de evaluare așa cum prevedea legea veche, puteau amâna acest lucru până în anul 2023.

Cu toate cele de mai sus, legea nu a fost aplicată unitar. Au mai existat primării în România care și după aceste ultime comunicate au considerat că intrarea în vigoare este data de 1 iulie 2021 și au emis decizii cu cote de impozitare majorate și care vor fi aplicate firmelor care nu vor depune rapoarte de evaluare.

În concluzie, treaba a rămas nicicum, și este îngrijorător cum o lege poate fi atât de "interpretată" și poate fi aplicată oricum. Nu caut inovații care pot fi găsiți pe întreg lanțul evenimentelor. De la cei care au scris legea, au aprobat-o, au promulgat-o, până la cei care o aplică cum vor.

Până la urmă cine a avut dreptate, cum este corect? Pentru că nu pot accepta ideea că ambele variante vor fi considerate corecte.

Din câte cunosc, marea majoritate a primăriilor au "acceptat" varianta intrării în vigoare în trei zile de la promulgare, deci nu s-au aplicat cotele penalizatoare celor care au realizat ulti-

ma evaluare cu trei ani în urmă. Dar în cazul acelor primării care au impus evaluări anul acesta și vor aplica o cotă majorată, va răspunde cineva pentru cheltuielile implicate de acest demers pentru firme, atâta vreme cât puteau să amâne decizia evaluării până peste 2 ani?

De prea multe ori suntem împărțiți pe "maluri diferite" ca opinii pro și contra, pe diverse teme ale vieții, culminând cu disputele generate de pandemia prin care trecem. Măcar în domeniul legislativ să ne amintim că "unde-i lege nu-i tocmeală" și toți cei implicați să își facă treaba cum trebuie, să nu mai ajungem în situația ca noi, cetățenii, să ne târguim pentru când și cum se aplică o lege.